

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sk/17/2021
Identifikačné číslo spisu: 1019201250
Dátum vydania rozhodnutia: 9. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1019201250.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Jany Martinčekovej, v právnej veci žalobcu: T. K., narodený XX. A. XXXX, bytom v H. T., O.. C. Č.. XX, právne zast.: JUDr. Michalom Hargašom, advokátom so sídlom v Bratislave, Sasinkova č. 9, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 15. júla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, o invalidný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 17. augusta 2020, č.k. 23Sa/105/2019-111, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 17. augusta 2020, č.k. 23Sa/105/2019-111, m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e g e n e r á l n e h o r i a d i t e ľ a ž a l o v a n e j z 1 5 . j ú l a 2 0 1 9 , Č í s l o : X X X X X X X X X X X z r u š u j e a v e c v r a c i a ž a l o v a n e j n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Žalobca m á n á r o k n a n á h r a d u t r o v k o n a n i a n a k r a j s k o m s ú d e a k a s a č n o m s ú d e v o č i ž a l o v a n e j v r o z s a h u 1 0 0 % .

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo 17. augusta 2020, č.k. 23Sa/105/2019-111 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 15. júla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 15. apríla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietol žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok z 05. marca 2019.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v intenciách § 71 ods. 1-9, § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po vyhodnotení závažnosti dôvodov žaloby vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu správneho orgánu, ako aj k obsahu pripojeného spisu žalovanej konštatoval, že nezistil dôvod, že by sa žalovaná odchyľila od logických argumentov a relevantných právnych záverov so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre správnosť napadnutého výroku rozhodnutia. Mal preukázané, že žalobca si požiadal žiadosťou z 03. marca 2019 o invalidný dôchodok. Po podaní žiadosti bol posúdený jeho zdravotný stav prvostupňovým posudkovým lekárom dňa 05. marca 2019, ktorý neuznal žalobcu za invalidného, pretože miera poklesu je 20 %. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil stav po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, s miernym reziduálnym nálezom podľa kapitoly XV, Oddiel E, položka č. 4, písm. a/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. Posudkový lekár v posudku zhodnotil zdravotný stav žalobcu, ktorý bol liečený od marca 2018 neurológom, v máji bolo uskutočnené MR vyšetrenie, ktoré potvrdilo degeneratívne zmeny s tlakom C7 vľavo. V auguste 2018 bol riešený operačne v segmente C5/6 a C6/7, v auguste 2018 bol hospitalizovaný na Klinike pracovného lekárstva v Bratislave na doriešenie možného poškodenia zdravia z práce. Doplnené NMR vyšetrenie driekovej chrbtice potvrdilo multietážové diskopatie s maximom na úrovni L4/5. Choroba z povolania nebola potvrdená. V neurologickom náleze pretrváva znížená sila stisku vľavo, poruchy citlivosti, obmedzená pohyblivosť krčnej chrbtice, EMG vyšetrenie potvrdilo poškodenie koreňov C6/7 vľavo, v oblasti driekovej chrbtice poruchy statodynamiky chrbtice bez motorického deficitu. NCH vyšetrenie potvrdilo primeraný operačný priebeh. V dôsledku podaného opravného prostriedku žalobcom bol zdravotný stav žalobcu posudzovaný opätovne posudkovým lekárom ústredia dňa 26. júna 2019 za prítomnosti odborného lekára neurológa. Posudkový lekár preskúmal doložené lekárske nálezy - prepúšťaciu správu z hospitalizácie Kliniky pracovného lekárstva z 10. augusta 2018, prepúšťaciu správu z hospitalizácie na Neurochirurgickej klinike FN Nitra z 03. septembra 2018, prepúšťaciu správu z kúpeľov v Piešťanoch z 11. apríla 2019, neurologické vyšetrenie z 12. apríla 2019, ortopedické vyšetrenie zo 17. apríla 2019 a z 26. apríla 2019, neurochirurgické vyšetrenie z 20. mája 2019, ako aj vlastným vyšetrením žalobcu, za prítomnosti neurológa zistil, že žalobca bol 30. augusta 2018 operovaný na krčnú chrbticu, po ktorej pretrvávala mierna porucha krčnej chrbtice, bez príznakov dráždenia periférnych nervov, čomu zodpovedala miera poklesu 20 %, čo je horná hranica rozpätia. Hybnosť ramien bola len mierne obmedzená a nemala vplyv na mieru poklesu. Ostatné zdravotné poruchy nepovažoval za závažné a nemajúce žiaden vplyv na posúdenie. Žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 40 %, v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

4. Uzavrel, že žalobca k žalobe nepripojil žiadne nové lekárske nálezy, ktoré by preukazovali výrazné zhoršenie jeho zdravotného stavu. Posudkový lekár rozhodol za prítomnosti odborného lekára neurológa, po vlastnom vyšetrení zdravotného stavu žalobcu a posúdení odborných lekárskeho nálezu z oblastí, na ktoré si žalobca sťažuje a svoj posudok aj náležite zdôvodnil. Posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia žalovanej, ako aj v konaní o odvolaní na základe predložených odborných nálezu a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že zdravotný stav žalobcu nie je zhoršený na úroveň invalidity. Námietka žalobcu, teda jeho subjektívne presvedčenie, že jeho zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a malo byť zaradené podľa iného písmena kapitoly prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nebolo rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov a na schopnosť žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje lekárske znalosti, ktoré sú vo veciach sociálnych dané do právomoci posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

5. Vzhľadom na uvedené, krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

6. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Konkrétne namietal, že krajský súd nijakým spôsobom v konaní nereflektoval na zistený skutkový stav, ako aj predložené lekárske správy zo strany žalobcu, žalobca bol práceneschopný viac ako 14 mesiacov, pričom za účelom posúdenia invalidity predložil dostatok dôkazov, aby ho žalovaná zaradila do kategórie v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. s mierou funkčnej poruchy 50-60 %. Rozhodnutia žalovanej sa opierajú o závery vyšetrení, ktoré žalobca neabsolvoval, poškodenie zdravia u žalobcu je trvalé, pri posudzovaní invalidity mal byť nepochybne zaradený do kategórie cit.: „Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu“ (Kapitola č. XV, Oddiel E, položka č. 3 písm. c/ prílohy zákona č. 461/2003 Z.z.; pozn. súdu) a tiež cit.: „Stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu“ (Kapitola č. XV, Oddiel E, položka č. 4 písm. b/ prílohy zákona č. 461/2003 Z.z.; pozn. súdu), čo vyplýva z lekárskejších správ. V konaní tiež nebola vysvetlená skutočnosť, že v posudku Sociálnej poisťovne sa nachádzajú viaceré chyby, ako napríklad, že žalobcovi malo byť robené kontrolné MRI vyšetrenie v máji 2019, čo nie je pravdou. Uviedol, že vzhľadom na dlhodobý zhoršený zdravotný stav pociťuje bolesti hlavy, má prerušovaný spánok, pociťuje závraty, bolesť pri ľavej lopatke, trpnutie 4. a 5. prsta ľavej ruky, zníženú schopnosť otáčania hlavy do ľavej strany, má nedostatočné prekrvenie mozgu, znížený fyzický výkon, bolesti v driekovej chrbtici pri dlhšom sedení, vstávaní a vystieraní sa z predklonu, bolesti pravého ramena pri pohybe nad hlavu a tuhnutie v prirodzenej polohe, pri otáčaní ľavej ruky praskanie v ľavom ramene, pociťuje nervozitu, zmeny nálad, výbušnosť, má zinnicu. Dodal, že z finančných dôvodov bol nútený vrátiť sa späť do zamestnania, avšak po absolvovaní mimoriadnej lekárskej prehliadky bol ustálený záver o nespôsobilosti cit.: „(...) na výkon posudzovanej práce, vhodná práca bez jednostranným zaťažovaním chrbtice, nevhodné dvíhať ťažké bremená, nevhodná práca s rukami nad horizontálu, v predklone a záklone. Vyhýbať sa chladu, korekcia zraku.“

10. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil a žalobe vyhovel.

III.

11. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 27. januára 2021 s tým, že námietky žalobcu uvádzané v kasačnej sťažnosti nepovažovala za opodstatnené, dokazovanie je v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, žalobca neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov, pochybnosti žalobcu, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne zistený, sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, skutkové okolnosti boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec.

12. Navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

IV.

13. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené žalobcovi dňa 08. apríla 2021 na vedomie.

V.

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

15. Podľa § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021.

16. Podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

17. Z vyššie citovaného odseku 2 vyplýva, že zákonodarca upravil prechod výkonu súdnictva z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd, a teda najvyšší správny súd prebral z najvyššieho súdu všetky „živé“ veci v agende správneho súdnictva, ktoré následne aj dokončí.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

22. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

23. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

24. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 15. júla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým tento postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 15. apríla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietol žiadosť žalobcu o invalidný dôchodok z 05. marca 2019.

25. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

26. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

27. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

28. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. 2)

29. Podľa § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a/ lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
b/ komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

30. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

31. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

32. Podľa § 71 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

33. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

34. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") a podľa odseku 2 písm. b) aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

35. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

36. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

37. Najvyšší správny súd mal preukázané, že žalobca požiadal na predpísanom tlačive dňa 05. marca 2019 o invalidný dôchodok (invalidný dôchodok žiadal priznať od 02. marca 2019). Rozhodnutím z

15. apríla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X prvostupňový správny orgán postupom podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. predmetnú žiadosť žalobcu zamietol. Podklad pre vydanie rozhodnutia tvorila Lekárska správa z 05. marca 2019 vyhotovená posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky, ktorý zistil u žalobcu jeho pracovnú, sociálnu, rodinnú, osobnú anamnézu, ochorenie, liečbu a subjektívne ťažkosti; podklad pre posúdenie zdravotného stavu na účely určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť predstavovala prepúšťacia správa z hospitalizácie na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie LFUK a UNB (od 03. augusta 2018 do 10. augusta 2018) a z hospitalizácie na neurochirurgickej klinike FN Nitra (od 29. augusta 2018 do 03. septembra 2018) a MR vyšetrenie z 31. mája 2018, FBRL vyšetrenie z 20. septembra 2018, EMG vyšetrenie z 05. decembra 2018 a neurologické vyšetrenie z 10. decembra 2018. Posudkový lekár žalobcu súčasne informoval o všetkých skutočnostiach, ktoré sa týkali posúdenia jeho zdravotného stavu, posudku a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Ako ochorenie žalobcu ustálil: poruchy krčných medzistavcových platničiek s radikulopatiou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené: Stav po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek s miernym reziduálnym funkčným nálezom podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka č. 4, písm. a/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. so stanovenou 20 %-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (z rozpätia 10 až 20 %). Vo výroku posudku posudkový lekár konštatoval, že žalobca nie je invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

38. Na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu z 15. apríla 2019 zdravotný stav opakovane posúdil posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky dňa 04. júna 2019 a aj s prihliadnutím na k odvolaniu doložené nové lekárske správy [Slovenské liečebné kúpele Piešťany (od 14. marca 2019 do 11. apríla 2019), neurologické vyšetrenie z 12. apríla 2019, ortopedické vyšetrenie zo 17. apríla 2019 a 26. apríla 2019, neurochirurgické vyšetrenie z 20. mája 2019, lekársky posudok z mája 2019], zotrval na svojom pôvodnom posúdení z 05. marca 2019 a spisový materiál odstúpil posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vysunuté pracovisko Nitra, kde bol jeho zdravotný stav posúdený dňa 26. júna 2019. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Nitra zohľadňujúc doposiaľ predloženú lekársku dokumentáciu, ako aj na základe vlastného vyšetrenia za účasti neurológa dospel k zhodnému záveru, že žalobca nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V odôvodnení posudku uviedol, že cit.: „Po vyšetrení zdravotného stavu odborným lekárom - neurológom, posudkovým lekárom SP ústredie, zohľadnení výsledkov liečby a rehabilitácie konštatujeme, že menovaný (žalobca; pozn. súdu) bol 30.08.2018 operovaný na krčnú chrbticu, po ktorej pretrváva mierna porucha krčnej chrbtice, bez príznakov dráždenia periférnych nervov. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu prislúcha miera poklesu 20 %, čo je horná hranica rozpätia. Hybnosť ramien je len mierne obmedzená a nemá vplyv na mieru poklesu. Ostatné zdravotné poruchy nie sú závažné a nemajú žiadny vplyv na posúdenie. (...). Zdravotný stav v súčasnosti nepodmieňuje uznanie invalidity.“ U žalobcu bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % s tým, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené: Stav po operácii chrbtice bez radikulopatie a bez výrazne porušenej funkcie krčnej chrbtice podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka č. 4, písm. a/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. so stanovenou 20 %-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (z rozpätia 10 až 20 %).

39. Na základe uvedeného záveru generálny riaditeľ žalovanej ako odvolací správny orgán podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutím vydaným dňa 15. júla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X, zamietol v celom rozsahu odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 15. apríla 2019.

40. Najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone

sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekárske posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihliadne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

41. Po preskúmaní veci, konkrétne príslušných lekárskech posudkov vyhotovených v tu prejednávanej veci a tvoriacich podklad pre následné vydanie rozhodnutí na oboch stupňoch a tiež vzhľadom na obsah posudkového spisu, súčasťou ktorého sú lekárske nálezy doložené účastníkom konania v priebehu dávkového konania dospel najvyšší správny súd k záveru, že posudky posudkových lekárov v predchádzajúcom bode uvádzané požiadavky na ich obsahovú stránku nespĺňajú. Za zásadné považuje najvyšší správny súd upriamiť pozornosť na lekárske posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Nitra z 26. júna 2019, tvoriaci podklad pre vydanie tu preskúmaného rozhodnutia žalovanej z 15. júla 2019, ktorý za rozhodujúce zdravotné postihnutie vo vzťahu k žalobcovi určil „Stav po operácii chrbtice bez radikulopatie a bez výrazne porušenej funkcie krčnej chrbtice“ podľa Kapitoly XV, Oddiel E, Položka č. 4, písm. a/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. so stanovenou 20 %-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (z rozpätia 10 až 20 %). V odôvodnení posudku príslušný posudkový lekár konštatoval, že žalobca bol dňa 30. augusta 2018 operovaný na krčnú chrbticu, po ktorej pretrváva mierna porucha funkcie krčnej chrbtice, bez príznakov dráždenia periférnych nervov, pričom z lekárskej správy MUDr. E. (FBRL vyšetrenie z 20. septembra 2018) vyplýva výrazná redukcia dynamiky krčnej chrbtice / porušená dynamika, čo následne potvrdila MUDr. S. v lekárskej správe z neurologického vyšetrenia z 10. decembra 2018 poukazujúc v časti krčnej chrbtice na spasticitu paravertebrálneho svalstva, viaznuce rotácie a inklinácie, výrazný spazmus trapézov a v časti hrudnej chrbtice rovnako spasticitu paravertebrálneho svalstva, palpačná citlivosť v hornom a strednom úseku, poruchy statodynamiky v oblasti krčnej, hrudnej a lumbo-sakrálnej. Zároveň ako diagnózu (okrem iných) uviedla cervikokraniálny a cervikobrachiálny syndróm s radikulopatiou C6 a C7 s tým, že stav žalobcu zhodnotila ako stav trvalý s nepriaznivou prognózou. Na uvedenom závere MUDr. S. zotrvala aj v lekárskej správe z neurologického vyšetrenia z 12. apríla 2019 poukazujúc na poruchy statodynamiky v oblasti krčnej, hrudnej a lumbo-sakrálnej, cervikokraniálny a cervikobrachiálny syndróm s radikulopatiou C6 a C7 s tým, že prognóza žalobcu je nepriaznivá, jedná sa o stav trvalý, napriek absolvovaniu kúpeľnej liečby u žalobcu nedošlo k zlepšeniu stavu.

42. Z tohto dôvodu najvyšší správny súd dospel k záveru, že posudkový lekár sa vo svojom lekárskom posudku dostatočne nezaoberal dôvodmi, respektíve dostatočným spôsobom nezrejmal, na základe akých konkrétnych dôvodov podriadil u žalobcu zistený zdravotný stav práve pod Kapitolu č. XV, Oddiel E, položka č. 4 písm. a/ prílohy zákona č. 461/2003 Z.z. Len taký posudok je možné považovať za presvedčivý a dostatočný, ktorý nevnáša pochybnosti o komplexnom zhodnotení zdravotného stavu žiadateľa o dávku, obsahuje logické úsudky a dôvody, ktoré viedli k záverom nielen o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ale aj o závažnosti ostatných zdravotných postihnutí. Posudkový lekár v ďalšom konaní opätovne vyhodnotí mieru poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť, dôsledne sa vyjadrí ku všetkým skutočnostiam uvedeným v predložených lekárskech správach, riadne vyhodnotí zdravotný stav žalobcu z hľadiska všetkých zdravotných postihnutí, pričom svoj záver presvedčivo a riadne odôvodní. Rovnako sa príslušný posudkový lekár dostatočne vyjadrí, prečo, respektíve z akých dôvodov nie je

možné ochorenie žalobcu subsumovať pod niektorú žalobcom označených ďalších položiek (Ad1: Kapitola č. XV, Oddiel E, položka č. 3 písm. c/ prílohy zákona č. 461/2003 Z.z. - Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu / Ad2: Kapitola č. XV, Oddiel E, položka č. 4 písm. b/ prílohy zákona č. 461/2003 Z.z. - Stavby po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavby po úraze chrbtice často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu), nakoľko sa jednalo z pohľadu žalobcu o zásadný argument, na ktorý sa vyžadovala relevantná riadna a pre žalobcu jasná odpoveď. Žalovaná následne znovu rozhodne o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu z 15. apríla 2019.

43. Zákon č. 447/2008 Z.z., na ktorý odkazoval žalobca v podanej kasačnej sťažnosti, vychádza z posudzovania miery funkčnej poruchy a stupňa zdravotného postihnutia jednotlivých systémov (na rozdiel od posudzovania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na účely ustálenia stupňa invalidizácie v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z.).

44. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší správny súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej nie je v súlade so zákonom, lebo zistenie skutkového stavu žalovanou nie je dostačujúce na riadne posúdenie veci (§ 191 ods. 1 písm. e/ SSP) a preto rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej z 15. júla 2019, Číslo: XXX XXX XXXX X zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

45. O trovách konania rozhodol najvyšší správny súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní dosiahol úspech, priznal nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

46. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.